

и сърбски. Той е ималъ вече опитъ и вѣщина на единъ каленъ писателъ, билъ е сътрудникъ на московското студентско списание *Братски Трудъ* и най-послѣ ималъ е една строго начертана программа за своята прѣдстояща публицистическа и общественна дѣятелность.

Прието е да се казва, че Каравеловъ е продължателъ на Раковски и на неговата дѣятелность, както и Ботевъ е билъ продължателъ на Каравелова. Въ тѣзи твърдѣния има голѣма частъ отъ истина; но за внимателния изучаващъ на тѣзи дѣйци май не е напълно вѣрна тѣзи прѣметственность. Има голѣми сходства, но и голѣми отлїчия въ този български революционно—публицистически триумвиратъ. „Има, казва Вазовъ, една главна духовна чѣрта, основна чѣрта, която държи Ботева и Каравелова по-тѣсно свързани и усамотѣва Раковски: тя е сродството на тѣхното социално-политическо мировѣзрѣние: съвършено противоположно на Раковското, сродство, което само се нарушава отъ нѣкои крайности въ Ботевото.“ Вазовъ види причината на това радикално раздвоение, въ условието на тѣхното развитие. Раковски се е възпиталъ не въ Русия, а въ Атина и Парижъ. Любенъ и Ботевъ сж изнесли изъ Русия новитѣ си убѣждения и идеи на тамошното протестуеще и отрицателно вѣяние противъ съществуещия режимъ и продължихъ да ги разпространяватъ въ всичката имъ ненакърненность безъ да обърнатъ внимание на измѣненитѣ условия и срѣда.—„Тѣхния религиозенъ индиферентизмъ или безбожие се счукваше съ горещата вѣра на Раковски, прѣзрѣнието имъ къмъ плѣсениясалото минжло намѣрваше отпоръ въ възпѣваемата старославна древность на Раковски. И догдѣто Любенъ скептически игнорираше българ. история и възпитателното ѣ значеніе, а Ботевъ разбиваше всички бивши и настоящи авторитети на небето и на земята, Раковски, тоя мечтателъ и съневидецъ, очароваваше поколѣнието си съ тайнствено—величавитѣ образи на благовѣрнитѣ български царѣе, съ славата на които заливаше цѣла Европа. Единитѣ виждахъ само въ бѣдѣщето цѣлѣта и идеала си; другий викаше изъ праха минжлото величие, та отъ останки-тѣ му да изгради подножие, на което да заложи бѣдѣщето. И Ботевъ, и Каравеловъ не бѣхъ способни да разбератъ значението на борбата за черковната независимость, въ която Раковски приемаше най-силенъ интересъ и участие. Така сжщо и по недовѣрието въ освободителната миссия на Русия, прѣдсказано отъ дълбокия народенъ инстинктъ, тѣ се дѣляхъ отъ Раковски, фанатическия славянинъ. Знаемъ какъ бѣхъ